770. Urodziny Poznania

Kolorowy pochód połączony z widowiskiem plenerowym, radosne przejście spod Bramy Poznania na plac Kolegiacki, a także 770-kilogramowy tort urodzinowy – to wszystko będzie czekać na poznanianki i poznaniaków już w niedzielę, 23 kwietnia. Tego dnia stolica Wielkopolski obchodzi 770. rocznicę nadania praw miejskich.

W 2023 roku mija 770 lat od lokacji Poznania na lewym brzegu Warty. Dlatego najbliższa niedziela, 23 kwietnia, będzie wyjątkowa. Tego dnia stolica Wielkopolski będzie hucznie obchodzić swoje urodziny.

Wielkie świętowanie rozpocznie barwne widowisko plenerowe „77 dekad Miasta Poznania". Rozpocznie się ono przy Bramie Poznania – już od godz. 10.00 będzie tam powstawać rzeźba szalonej rzeki. Za rzeźbiarski performance odpowiadać będzie Brygada Pigmalion UAP. O godz. 14.00 będzie można zobaczyć „Przebudzenie Warty" z udziałem Teatru Asocjacja 2006 i Brygady Pigmalion. Po inscenizacji postać Warty – w rydwanie i w towarzystwie Pegazów – na czele kolorowego pochodu wyruszy w stronę centrum Poznania, prowadząc za sobą poznanianki i poznaniaków.

Po drodze dzieje miasta zaprezentują lokalne teatry offowe oraz uczniowie i uczennice z poznańskich szkół. Dzięki współpracy i kreatywności artystów będzie można bliżej poznać charakter stolicy Wielkopolski. Korowód przejdzie przez miejskie ulice, mijając kolejne sceny, nawiązujące do historii Poznania.

Wielki finał urodzin będzie miał miejsce na placu Kolegiackim. Tam pochód przywitają władze Miasta, a dla poznaniaków i poznanianek zagra orkiestra. Żadne prawdziwe urodziny nie mogą obejść się bez tortu – słodkie 770 kg

czekać będzie na mieszkańców i gości na Wolnym Dziedzińcu Urzędu Miasta Poznania.

Świętowanie przez cały rok

Poznańskie Centrum Dziedzictwa postanowiło dedykować wiele różnorodnych atrakcji w ciągu całego roku właśnie temu wydarzeniu. Kluczowa jest wystawa czasowa „Siła spotkania. O ludziach, którzy tworzyli Poznań". Będzie ona opowiadać o ludności rodzimej, ale też o ludziach, którzy przybywali do Poznania przez osiem wieków i to miasto tworzyli.

W Bramie Poznania 22 kwietnia odbędzie się VII finał mistrzostw Debat Oksfordzkich o Puchar Prezydenta Miasta Poznania, których tematem będą m.in. kwestie związane z lokacją stolicy Wielkopolski. Dzień później rozpocznie się wycieczka „Prawy do lewego – przeprowadzka na drugi brzeg". Tematowi lokacji będzie poświęcona także Majówka w Bramie Poznania (1-3 maja) oraz letni cykl przyrodniczo-kulturalny „Rzeka Żywa". Na stronie internetowej Bramy Poznania można już odsłuchać podkast „Miasto czy miasto".

30 kwietnia, a także 20 maja – czyli w Noc Muzeów – Trakt Królewsko-Cesarski zaprosi na spacery pod hasłem „Najważniejsza jest loka (liza)cja!", podczas których będzie można nie tylko odwiedzić kluczowe dla historii Poznania miejsca, ale także poznać różne aspekty życia mieszkańców grodu Przemysła I.

30 czerwca w Galerii Śluza otwarta zostanie wystawa „Siła spotkania. O ludziach, którzy tworzyli Poznań". Wystawa ma na celu spojrzenie na rozwój miasta z perspektywy spotkań lokalnych i przybywających społeczności oraz jednostek. Często to właśnie dzięki tym spotkaniom dochodziło do kluczowych momentów rozwoju miasta.

Na stronie internetowej Galerii Śluza zostanie udostępniona wystawa online „Miasto jak się patrzy".

Kolejne punkty programu obchodów rocznicy będą publikowane na stronach internetowych Miasta oraz Poznańskiego Centrum Dziedzictwa.

Poznań przed wiekami – wzorowo przeprowadzona lokacja

Lokacji miasta Poznania na lewym brzegu Warty dokonali synowie Władysława Odonica, książę Przemysł I i Bolesław Pobożny. Jak podkreśla wielu historyków, było to zwieńczenie dłuższego, zaplanowanego procesu. Dokument z roku 1253 przyznawał szereg przywilejów nowemu miastu. Poznań uzyskał samorząd i niezależność sądowniczą. Przywilej lokacyjny Poznania określił też prawa i obowiązki mieszczan poznańskich i uprawnienia zarządcy – wójta.

W 1231 roku prawa miejskie otrzymała Śródka, osada targowa położona na prawym brzegu Warty i Cybiny, rozwijająca się nieopodal książęcego grodu. Z dostępnych materiałów historycznych można przypuszczać, że była to lokacja Poznania na jego prawobrzeżnej części. Śródka otrzymała własny samorząd i prawa, a mieszkańców nazywano „civitas". Już w 1231 roku osiedlili się tu bracia Zakonu Kaznodziejskiego św. Dominika.

W 1244 roku rozpoczął się proces kształtowania miasta Poznania. Jego

zwieńczeniem okazała się lokacja na prawie magdeburskim. Założycielem miasta został Tomasz z Gubina. On to wytyczył granice miasta, ustalił zarys działek, sprowadził rzemieślników i kupców niemieckich. Tomasz z Gubina został pierwszym dziedzicznym wójtem miasta.

Lokacja Poznania okazała się wielkim sukcesem. Miasto już wkrótce po jego założeniu zaczęło się bujnie rozwijać, zbudowano ratusz, okazałą farę pw. św. Marii Magdaleny, a mieszczanie i panujący dbali o jego pomyślność. Dzisiejszy Stary Rynek i dwanaście ulic odchodzących od niego są świadectwem wzorowo przeprowadzonej lokacji.

Miasto miało owalny obrys, nieco odkształcony w części południowo-wschodniej w miejscu, gdzie stała osada św. Gotarda. Najwyższym elementem miasta była Góra Zamkowa, czyli dzisiejsza Góra Przemysła. Nowo lokowane miasto miało powierzchnię ok. 21 ha – to jeden z największych założeń miejskich w tej części Europy, porównywalny z Krakowem czy Wrocławiem – z czego kwadratowy rynek liczył sobie 2 ha. Z rynku wychodziło dwanaście ulic, po trzy z każdego boku. Prowadziły one do bram miejskich, lub kończyły się ślepo przy murach. Rynek przeznaczono do celów handlowych i publicznych. Zaplanowano tu miejsca na kramy kupieckie, sukiennice, Wagę Miejską, ratusz i pręgierz, służący do karania złoczyńców. Przy czterech pierzejach rynku i ulicach, wytyczono parcele na domy i zabudowania gospodarcze dla mieszkańców.

Źródło: poznan.pl